

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่องการศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษใน โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ครอบคลุมสาระสำคัญต่างๆ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในด้านการปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การจัดการเรียนการสอนตามโครงการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษตามโครงการในโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยค้นคว้าจากเอกสาร แผนงาน และโครงการ ครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพื่อการสื่อสาร สำหรับเป็นแนวทางในการวิจัย

2. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ฝ่ายภาษาต่างประเทศ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ครูชาวต่างประเทศ ครูสอนภาษาอังกฤษ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ประเภท ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผ่านการ ตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบบวิเคราะห์เอกสารมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบคำถามปลายเปิด แบบสังเกตพฤติกรรมมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งเป็นแบบทดสอบความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เครื่องมือแต่ละประเภทประกอบด้วย

3.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร จำนวน 1 ชุด

3.2 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 6 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามศึกษานิเทศก์ แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) แบบสอบถามครูชาวต่างประเทศ แบบสอบถามครูสอนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนครูชาวต่างประเทศ จำนวน 1 ชุด

3.4 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ชุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอเอกสาร โครงการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกตามประเภท ดังนี้

จำนวน 5 ฉบับ ได้กลับคืนมา 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 23 ฉบับ ได้กลับคืนมา 23 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ครูชาวต่างประเทศ จำนวน 30 ฉบับ ได้กลับคืนมา 27 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ครูสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 169 ฉบับ ได้กลับคืนมา 151 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.35 นักเรียน จำนวน 369 ฉบับ ได้กลับคืนมา 329 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.16

4.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทำการทดสอบนักเรียน 2 กลุ่ม กลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 70 คน และกลุ่มที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ จำนวน 70 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล แยกวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ

5.3 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูล และนำมาจัดลำดับความสำคัญ นำเสนอด้วยการบรรยายสรุป

5.4 แบบสังเกตพฤติกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

5.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มอบให้ในวันประชุมผู้บริหารโรงเรียน เพื่อชี้แจงและรับทราบนโยบายผู้บริหารโรงเรียนได้เชิญฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประชุมชี้แจงเพื่อรับทราบแนวทางปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการ และได้ดำเนินการจัดทำโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ

ส่วนหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) และครูสอนภาษาอังกฤษ จากการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่จะศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 คำนึงว่าความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นพัฒนาการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามยังพบว่า หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) และครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยังสมัคร ไปอบรมกับสถาบันเอกชนอื่นๆ อีกด้วย

2. การจัดการเรียนการสอนตามโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนการสอนตามโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ พบว่า มีการจัดเตรียมการด้านหลักสูตร การปรับเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การติดตามการสอน โดยผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ร่วมกันดำเนินการ ด้านหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่จะปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับการนำภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น การปรับเนื้อหานี้ครูสอนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศได้ร่วมกันจัดทำ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอนของครูชาว ต่างประเทศ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ กำหนดให้ครูชาวต่างประเทศต้องทำแผนการสอน ทุกคน เพื่อประโยชน์ในการติดตามการสอนของครูชาวต่างประเทศ

ด้านการจัดการเรียนการสอนของครูชาวต่างประเทศ พบว่า ครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ นำคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และรูปแบบของภาษาหรือโครงสร้างทางภาษาบ้าง แต่ไม่เน้นหลักภาษาและไวยากรณ์ จะเน้นให้นักเรียนฝึกพูด การฟังมากๆ พยายามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก โดยกิจกรรมที่ใช้มากที่สุด คือ การเล่าเรื่องจากรูปภาพ นอกจากนี้ยัง พบว่า ครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะใช้รูปภาพ รองลงมาคือของจริง เป็นสื่อในการสอน ซึ่งจัดหามาเองและครูสอนภาษาอังกฤษ สนับสนุนบ้าง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่ครูสอนภาษาอังกฤษจะช่วยเหลือ หรือให้คำแนะนำ เพราะครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของไทย และไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

การแก้ปัญหาในการเรียนการสอนของครูชาวต่างประเทศ พบว่า ครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ จะใช้วิธีพูดซ้ำๆ และทำท่าประกอบอธิบายให้นักเรียนเข้าใจคำสั่ง ฝึกออกเสียงซ้ำๆ ตามครู ฝึกออกเสียงกับเพื่อน เมื่อนักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุก เช่น การใช้เพลง เกม เพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่กล้าพูด และในขณะที่ทำกิจกรรม ถ้านักเรียนใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ครูชาวต่างประเทศจะปล่อยให้ทำกิจกรรมนั้นจนเสร็จ แล้วให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาใหม่ให้ถูกต้อง และจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม

การประเมินผลการสอนของครูชาวต่างประเทศ พบว่า ครูชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่ จะประเมินผลการสอนด้วยการสังเกตพฤติกรรมในขณะเรียน จากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเท่านั้น ไม่มีส่วนในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนในปลายภาคเรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแบบทดสอบที่ครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการสร้างขึ้น ในภาคเรียนที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับดี ชุดที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน จากค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านทักษะการฟัง และการพูด นักเรียนที่เรียนกับครูชาวต่างประเทศทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ ส่วนคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศและกลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ และกลุ่มที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศไม่แตกต่างกัน

4. ความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ รู้สึกสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษ พอใจที่ครูชาวต่างประเทศไม่ดุเมื่อออกเสียงคำศัพท์หรือประโยค ไม่ถูกต้อง และพบว่า นักเรียนพึงพอใจในด้านบุคลิกภาพของครูชาวต่างประเทศมากที่สุด เพราะครูชาวต่างประเทศสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนพอใจในการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่สนุก มีอิสระในการทำกิจกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดของแบบสอบถาม ซึ่งเมื่อนำมาประมวลและสรุปแล้ว ทำให้ผู้วิจัยได้ภาพรวมทั้งหมดของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตาม โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในประเด็นต่อไปนี้

1. การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
4. ความพึงพอใจของนักเรียน

1. การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

จากการวิเคราะห์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ครูสอนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่มีการเตรียมตัวเพื่อเข้าร่วมโครงการ ด้วยการศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของกรุงเทพมหานคร และวัตถุประสงค์ของโครงการ ครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ มีการจัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อเป็นพัฒนาการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย แสดง

ให้เห็นว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปตามที่ สจด์ อูทรานันท์ (2532) กล่าวถึงเรื่องการเตรียมบุคลากรไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับจัดเตรียมการครู โดยส่งเข้ารับการประชุมหรืออบรม เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในหลักสูตรและสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามยังพบว่า หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) และครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยังสมัครไปอบรมกับสถาบันเอกชนอื่นๆ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพและความสามารถของบุคลากรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนการสอนตามโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จะปรับเนื้อหาโดยการสอดแทรกคำศัพท์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ซึ่งกาญจนาปราบพาล และคณะ (2528) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาควรใช้ภาษา กิจกรรม ตลอดจนทักษะที่จะฝึก ซึ่งผู้เรียนต้องพบในชีวิตประจำวันและใช้จริง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับผลวิจัยของ อานา บี ซัลแมน (Ana B.Szulman, 1973) พบว่า ครูจะต้องใช้เนื้อหาที่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน จึงจะทำให้การเรียน การสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น และผู้เรียนจะมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการเรียนซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ การปรับเนื้อหาในการสอนครูสอนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศได้ร่วมกันจัดทำ แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือกันในอนาคตที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและเนื้อหาอยู่ในขอบข่ายของหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 เพราะจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษของไทยไม่ เข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ

ด้านการจัดการเรียนการสอนของครูชาวต่างประเทศ พบว่า ครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ ไม่เน้นหลักภาษาและไวยากรณ์ แต่จะเน้นการเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักเรียนได้ฝึกพูด และฟังมากๆ พยายามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก โดยกิจกรรมที่ใช้มากที่สุด คือ การเล่าเรื่องจากรูปภาพ บทบาทสมมติ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ที่เน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในการสอนของครูชาวต่างประเทศ แต่ละชั่วโมงจะคำนึงถึงความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมมาก ซึ่ง วิลเลียม ลิตเติลวูด (1983) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเลือกใช้ภาษาตามหน้าที่ของการใช้ภาษาแล้ว ยังคำนึงถึงการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมอีกด้วย กิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพห้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ สถานการณ์จำลอง (Simulation) และบทบาทสมมติ (Role Playing)

การแก้ปัญหาในการเรียนการสอนของครูชาวต่างประเทศ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ จะใช้วิธีพูดซ้ำๆ และทำท่าประกอบการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจคำสั่ง ฝึกออกเสียงซ้ำๆ ตามครู ฝึกออกเสียงกับเพื่อน เมื่อนักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุก เช่น การใช้เพลง เกม เพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่กล้าพูด สอดคล้องกับคำกล่าวของ กาญจนา ปราบพาล (2532) ที่กล่าวว่า บรรยากาศในการสอนที่ทำให้นักเรียนๆ ไม่อายเมื่อทำผิด ซึ่งจะเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความ มั่นใจกล้าที่จะพูดไม่กลัวผิด และในขณะที่ทำกิจกรรมให้นักเรียนใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ครูชาวต่างประเทศจะปล่อยให้ทำกิจกรรมนั้นจนเสร็จ แล้วให้นักเรียนฝึกภาษาใหม่ให้ถูกต้องที่ครูแก้ไขข้อ ผิดพลาด ในขณะที่กิจกรรมยังไม่เสร็จ จะทำให้นักเรียนเกิดความไม่มั่นใจการพูด สอดคล้องกับความคิดของ เดลไฮม์ส (Dell Hymes) ที่ว่า ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการสอนเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีการใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม

การประเมินผลการสอน พบว่า ครูชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะประเมินผลการสอน ด้วยการสังเกตพฤติกรรมในขณะที่เรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเท่านั้น ไม่มีส่วนในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนในปลายภาคเรียน จากการที่ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็น ของครูสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ต้องการให้ครูชาวต่างประเทศมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย โดยเฉพาะการประเมินผลการฟังและพูด เพราะครูชาวต่างประเทศจะมีความรู้มากกว่าครูสอนภาษาอังกฤษในเรื่องนี้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยว่า การประเมินผลควรจะปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน (พ.ศ. 2544) ที่เน้นการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร โดยแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ประเมินผลระหว่างเรียน คือ การประเมินผลการฟัง และการพูด ซึ่งกระทำในห้องเรียนโดยครูชาวต่างประเทศเป็นระยะๆ แบบต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการการใช้ภาษาของนักเรียน ซึ่งพวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2521) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การทดสอบเกี่ยวกับภาษามีความจำเป็นมากที่จะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งแสดงว่า การวัดและประเมินผลจะเป็นตัว บังชี้ให้ครูภาษาอังกฤษทราบถึงความก้าวหน้า ส่วนที่ 2 ประเมินผลปลายภาคเรียน คือ การประเมินความรู้ความสามารถในการอ่านและการเขียน ซึ่งครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นผู้สอน และมีความถนัดโครงสร้างแบบทดสอบมากกว่าครูชาวต่างประเทศ ซึ่งจากผลการวิจัยของ ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2525) พบว่า ครูส่วนมากจะสอบถามเนื้อหาที่มีในหนังสือแบบเรียน ส่วน แอล จี อเล็กซานเดอร์ (Alexander quote in Carroll, 1980) ให้ความเห็นว่า ควรมีการพัฒนาวิธีการทดสอบแบบใหม่เพื่อจะได้ทราบว่า นักเรียนสามารถแสดงออกทางภาษาได้ดีเพียงไร มิใช่เพื่อจะทราบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษมากน้อยแค่ไหน ส่วนวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลควรจะใช้วิธีการและเครื่องมือหลายๆ แบบ เพื่อวัดให้ได้ตรงตามจุดประสงค์

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านทักษะการฟัง และการพูดได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะลักษณะการสอนของครูชาวต่างประเทศ และครูสอนภาษาอังกฤษ จากข้อมูลที่พบ พบว่า ครูชาวต่างประเทศจะใช้กิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนฝึกการพูด และการฟังมากๆ ประกอบกับครูชาวต่างประเทศใช้ภาษาอังกฤษสอนทั้งชั่วโมง โดยไม่ใช้ภาษาไทยหรือใช้น้อยมาก เมื่อนักเรียนได้ฟังบ่อยๆ และต้องใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับครูชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยและเมื่อนักเรียนได้รับการฝึกไปนานๆ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและกล้าที่จะพูด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินคุณภาพการเรียน การสอนภาษาอังกฤษตามโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนำเสนอสำนักงานการศึกษา ที่ว่า นักเรียนมีความมั่นใจในการพูดระดับดีมาก (กองวิชาการ, สำนักงานการศึกษา, 2541) และสอดคล้องกับการไปนิเทศการสอน การสังเกตการสอน ของหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ครูสอนภาษาอังกฤษ และการไปสังเกตพฤติกรรมการสอนของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาในการเรียนภาษาอังกฤษที่เห็นเด่นชัด คือ นักเรียนมีความมั่นใจในการพูด กล้าพูดกล้าว่าทักทายครูชาวต่างประเทศ มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมั่นใจ

4. ความพึงพอใจของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านบุคลิกภาพของครูชาวต่างประเทศในระดับมากที่สุด เพราะครูชาวต่างประเทศสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส นอกจากนั้นยังพบว่านักเรียนพอใจที่ครูชาวต่างประเทศจัดบรรยากาศในห้องเรียนสนุกมีอิสระในการทำกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับการที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่ครูชาวต่างประเทศจะอารมณ์ดี ใจเย็น ให้อิสระกับนักเรียนที่เรียนอยู่ในห้อง ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนชอบที่ครูแบ่งกลุ่มกันทำกิจกรรมบ่อยๆ เพราะจะทำให้ นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น และพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อนักเรียนออกเสียงคำศัพท์หรือประโยคไม่ถูกต้อง นักเรียนรู้สึกสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษ และดีใจมากที่สามารถพูดได้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ กับครูชาวต่างประเทศได้ และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ สำนักงานการศึกษาควรจะให้โรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ เพราะผู้บริหารจะรู้ถึงศักยภาพของโรงเรียนมากกว่าที่ทางสำนักงานการศึกษาจะเป็นผู้กำหนด เพราะบางโรงเรียนที่สำนักงานการศึกษาคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการนั้นสภาพแวดล้อมและชุมชนใกล้โรงเรียนไม่เอื้อต่อการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้เกิดการสูญเปล่าและสิ้นเปลืองงบประมาณ

การคัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการไม่ควรพิจารณาจากความพร้อมของผู้บริหารเพียงอย่างเดียว ควรพิจารณาสภาพแวดล้อมและชุมชนใกล้โรงเรียนนั้นตั้งอยู่ประกอบด้วย

2. การคัดเลือกครูชาวต่างประเทศเข้าสอนในโรงเรียนควรจะดำเนินการเป็น 2 ส่วน คือ สำนักการศึกษาประกาศรับสมัคร และคัดเลือกสำหรับโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดหาครูชาวต่างประเทศได้ เหตุผลสำคัญที่ไม่สามารถหาได้ เพราะเป็นโรงเรียนที่ห่างไกลชุมชน อีกส่วนคือ ให้สำนักงานเขตและโรงเรียนร่วมกันจัดหาโดยการประกาศรับสมัครและคัดเลือก โดยพิจารณาจากคุณสมบัติตามที่ระเบียบของกรุงเทพมหานครกำหนด เท่าที่ผ่านมาการคัดเลือกครูชาวต่างประเทศเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนมาก

3. งบประมาณในการดำเนินการ โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เริ่มดำเนินการในปี 2540 โดยมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 8 โรงเรียนจัดเป็นโรงเรียนนำร่อง และต่อมาได้ ขยายโครงการเพิ่มอีก 15 โรงเรียน รวมเป็น 23 โรงเรียน ซึ่งใช้งบประมาณมากขยาย และที่สำคัญไม่ได้มีการประเมินผลความสำเร็จของโครงการใน 8 โรงเรียนว่าจะได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดการสูญเปล่าและเป็นการประหยัดงบประมาณควรจัดให้มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนซึ่งอาจทำโดยศึกษานิเทศก์ของสำนักการศึกษา หรือ หน่วยงานอื่น เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงและแก้ไขก่อนขยายผลไปสู่โรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการต่อไป

4. ควรจัดประชุมหรือสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ประสานงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามโครงการ เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ประสานงานได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อสำนักการศึกษาหรือผู้ที่ เกี่ยวข้อง เพราะจะได้รับทราบความต้องการได้ และปัญหาของโรงเรียน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมมนาไปปรับปรุงในการดำเนิน โครงการให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความสำเร็จของโครงการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษทุกโรงเรียน